

Aftale om implementering af nye opgaver på kræftområdet i almen praksis

Den nye overenskomst for almen praksis trådte i kraft den 1. januar 2018 og i den forbindelse er PLO, Danske Regioner og Sundheds- og Ældreministeriet enige om, at kræftpatienter og tidligere kræftpatienter i dag udgør en stor og voksende patientgruppe med forskellige behov, alt afhængig af kræftsygdommens type, sygdommens alvor/fremskredenhed, patientens alder og sociale forhold.

Aftale om implementeringen vedrørende:

1. Opfølgning på prostata, nyre-, blære og urinsvejskræftpatienter
2. Generel opfølgning på kræftpatienter

1 Aftalens parter

Denne aftale er indgået mellem Region Midtjylland og PLO Midtjylland, på vegne af regionens praktiserende læger med ydernummer.

2 Baggrund

Med henvisning til Sundhedsstyrelsens opfølgingsprogrammer for kræftsygdomme har overenskomstens parter aftalt, at den løbende opfølgingsopgave overdrages fra hospital til almen praksis for patienter med prostata-, urinvejs- og blære- og nyrekræft. På landsplan forventer aftalepartnerne, at der årligt vil tilgå 2000 prostatakræftpatienter, 210 urinvejs- og blærekræftpatienter og 400 nyrekræftpatienter, der kan flyttes til opfølgning i almen praksis.

Endvidere fastlægger overenskomstsftalen med almen praksis, at almen praksis kan tilpasse kapaciteten til at kunne medvirke aktivt til at sikre en tilstrækkelig, differentieret og relevant opgavevaretagelse i forbindelse med mennesker med kræftsygdom, herunder særligt udsatte patienter i vanskelige forløb, både ved overgang fra sygehusvæsen til almen praksis samt i forhold til fortsat og vedvarende opfølgning på kræftsygdomme generelt.

3 Implementering

1. Kræftopfølgning for patienter med prostata-, urinvejs- og blære- og nyrekræft

Målgruppe

Region Midtjylland har på nuværende tidspunkt implementeret Sundhedsstyrelsens nationale opfølgingsprogrammer for prostata-, blære-, og nyrekræft og i den forbindelse er forløbene slanket og optimeret. Hospitalerne forventer derfor ikke, at der er yderligere patienter, der kan flyttes til almen praksis.

I forhold til recidivfrie blærekræftpatienterne, så afsluttes disse to år efter endt behandling (cystektomi). Patienterne skal ikke have yderligere opfølgning i hospitalsregi og disse følges herefter i almen praksis med en årlig blodprøvekontrolmåling¹.

Region Midtjylland gennemførte i 2011-2012 et shared care projekt mellem de urologiske afdelinger og almen praksis, som betyder at prostatakraftpatienterne vurderes individuelt ift. mulighederne for at opfølgning og efterbehandling i almen praksis². Dermed er prostatakraftpatienterne i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens opfølgningsprogram allerede flyttet til almen praksis i Region Midtjylland.

Sundhedsstyrelsens opfølgningsprogrammer kan findes her:

<https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/kraeft/opfoelgningsprogrammer/beskrivelser>

Kommunikation mellem almen praksis og hospital

Når en patient afsluttes til egen læge, sker det efter, at der afholdt en afsluttende samtale, hvor der er lagt en individuel opfølgningsplan for den enkelte patient. Egen læge får besked om plan for opfølgning og kontrol i den afsluttende epikrise og patienten får også sin egen plan med sig fra hospitalet i papirform ved afslutningssamtalen. En retvisende epikrise med vejledning til den praktiserende læge er således forudsætningen for, at almen praksis kan varetage opfølgningssopgaverne.

¹ Følgende grupper af blærepatienter afsluttes i overensstemmelse med sundhedsstyrelsens opfølgningsprogram for urinblærekræft ikke til almen praksis:

- Patienter med senfølger med hensyn til urinafladning efter cystektomi, fordi patienterne har behov for løbende kontakt til hospital på grund af afløbshindringer
- Blærekræftpatienter med bevaret blære, da tidlig opsporing og behandling i de fleste tilfælde kan forhindre udvikling af invasiv sygdom med risiko for spredning

² Der er ikke defineret særlige grupper af prostatakraftpatienter som ikke kan følges i almen praksis.

For samtlige patienter gælder, at patienternes epikrise skal konkretisere behandlingsforløb, komplikationer/eftervirkning, behandlingsplan, anbefalinger til kontrol ved egen læge, blodprøver, klinisk vurdering, kriterier for genhenvielse, direkte kontaktoplysninger/telefonnummer til kræftkoordinatorer på de behandlingsansvarlige afdelinger, materiale udleveret til patienten og øvrigt materiale. Der er udarbejdet vejledninger vedr. indholdet af en retvisende epikrise.

Rådgivningsfunktion

Hospitalsafdelingerne giver rådgivning via direkte telefonnumre og korrespondancebreve m.m. Kontaktinformationerne fremsendes til Praksis.dk og Midtkraft. Afdelingerne sørger for at holde disse data ajour således, at Praksis.dk oplyser de direkte numre til de relevante hospitalsambulatorier for samtlige kræfttyper.

Opfølgning

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at følge aktiviteterne på de udvalgte målgrupper i aktivitetsdata.

Fremover skal kvalitetsopfølgning ske via kvalitetsklyngerne, hospitalsklyngerne og midt-kraft.

2. Generel opfølgning på kræftpatienter

Af overenskomsten fremgår, at den praktiserende læge forpligtes aktivt til at sikre en tilstrækkelig og relevant opgavevaretagelse/opgaveoverdragelse for patienter med afsluttede kræftforløb eller særligt udsatte patienter i vanskelige forløbs samt at sikre kontinuerlig og vedvarende opfølgning.

Opfølgningen sker individuelt med udgangspunkt i den enkelte patients behov og forhold. Den består eksempelvis af opsporing af recidiv, opmærksomhed på senfølger som følge af kræftsygdommen, kontrol og behandling for andre kroniske sygdomme, forebyggelse samt henvisning til relevante kommunale rehabiliteringstilbud.

Implementeringsinitiativer:

- Dansk Selskab for almen medicin har udarbejdet en vejledning til kræftopfølgning i almen praksis. Praksiskonsulentorganisationen Midtkraft bidrager til at sikre udbredelse og kendskab til vejledning via informations- og uddannelsesaktiviteter.
- Kræftopfølgning indgår som et tema i alle kvalitetsklynger
- Sundhedsstyrelsen er i gang med at revidere forløbsprogram for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft. Denne forventes at være udarbejdet 1. kvartal 2018. På baggrund heraf vil der ske en revision af samarbejdsaftalen under sundhedsaftalen om palliation og kræftrehabilitering.

- Det er en fælles intension, at der i regi af Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget udarbejdes et forslag til et projekt, der skal forsøge at styrke opfølgingsindsatsen for særligt udsatte/sårbare patienter. En projekttid skal fremlægges for KEU, således at det kan igangsættes medio 2018.